

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

(HARMADIK ÉVI FOLYAM.)

Megjelenik e lap minden Vasár nap és Csütörtökön. Előfizet minden es. k. postahivatalnál, a lapok kiadó hivatalához címzendő levelekben. Ára évenként 3, félévre 6, évre 12 pengő forint.

A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőséghez utasítandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:
A Szentegyházban, a Kendefi háznál, 487. szám alatt.

Hirdetések minden négy hasábon egy sor után 4 pengő költségetnek; folytonos hirdetséskül illő pet elengedtetik. Mindonk hirdetésre 15 pkr bélyegdíj előre befizetendő.

A lap anyagi ügyeit érdeklők: u. m. előfizetés, hirdetések, reklamatfok sat. a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

KIADÓ - HIVATAL:
A Középutczában, STEIN könyvkereskedésében.

KERESKEDELMI S GAZDÁSZATI ESZMÉK.

II.

Ha a népgazdasági körben az eseményekre csak egy pillanatot vetünk is, sajátosság alapszínzetet veszünk észre. Bizonyos az, miként a föld népei eredetben csak önzésből, önhaszonlesésből nyújtottak kezét egymásnak a közmunkálatra, s a készítmények nemesítésére; de így is a népgazdaságra föltalált minden eszköz, a forgalom minden lételetésítése, a nemzeti gazdaság minden szaporodása kevés idő alatt a többi nemzetek sajátjai leendnek. De mentől fontosabb válnak ez érdekek a népek életében, annál inkább lóketendik háttérbe minden, a mi visszatartó, a mi bántó, a mi nemtelen; a népek megtanulják egymást becsülni, midőn kölcsönös sajtáságukat, s ezek általános jelentőségét jobban fogják méltányolni, s a kard — ez a barbarismus előhájnika inkább mint legyőzője — mind ritkább leend, s nem sokára, ha Isten s a civilizatio akarja, csak akkor huzatik ki hüvelyéből, midőn rabló barbár csoportokat, vagy még ezeknél is rosszabbat, egy hódítót kellend eltávolítani. Bizonyára nem egyéb, mint a népgazdaság indokolata az, miként a mi korunkban egy Achilles se lekésiti hadát hódító csatákra; sőt még azt is, hogy a sergek reductiojának furfangos kérdése — ez a mimosa a diplomacia terén — már is az európai nagyhatalmasságok szükség-kivánságává formulázottatott. III. Napoleonnak még praesidens korában volt képzetében az a magasztos ipari gondolat, melynek mint császár oda oly hatályos rohamot, s így jogosítva mondhatta: „L'empire c'est la paix”. Mert a népgazdasági tevékenység kifejlődése kötelezi le a nemzeteket szilárdan nem gyáva engedékenységre, de a kölcsönös jogok tisztelőre, s ennél fogva a politikai összecsapások elkerülésére, a mi különben csak karddal lehetne eligazítandó.

A népgazdaság szükségletei bennünk azon vagyonok kellékét ébreszti föl, melyeket nekünk a religio, a philosophia s a

humanitás már rég, mint valami elsajátítandókat, mutogat a távol jövőben. Egy új költő — H. Hertz — igen helyesen mondá: „Az embernek mi se adathatik valaha, minek szükségét magában nem érzette; törekedjék az ember teljes lelkéből arra, minek kielégítésétán sovárog.” Mármost nemesak a vallás, tudomány s művészet találják jelenleg „internationale forum”-jokat, melyek már régóta az egész emberiség közvagyonának ösmértettek, de népgazdasági kérdések is, melyek fejlesztésével eddig minden nemzet, minden kicsi állam, vagy városka értelmök szerint bajlódtak.

Jelen korunkban e sajtáságos mozgalomra a legelső biztató volt kétségkívül a békebarátok gyűlése Éjszakamerikában, s Angolhonban Londonban 1843-ban. Ezt követte az első internationalis békecongressus Brüsszelben 1849, a második Párisban 1850, a harmadik M. Frankfurtban. Mint második s fontosabb mozgony, a londoni világkiállítás 1851-ben, valamint az ennél négy évvel ifjabb párisi, melyeknek gyümölcse vala minden nemzeteknek mindinkább szélesülő értelmezése azon szilárd köteleességre nézve, miszerint az ipari s üzleti érdekek szabad fejlődését védni kellenek. Elvégül anépek jövő békegyőzelméi korszoruját, s ennek virágait képezik az utolsó évek internationalis vándorgyűlései, melyek igen érdekesek, s történetek: Bécsben s a tisticus congressus, s M. Frankfurtban a jótévőség congressusa nevek alatt.

Az első, mely augusztus 31-én nyílt meg, 487 társai közt számlálta Európa majd minden kormányának képviselőit, kivéven Porosz, Nápoly, Szárdinia, Görög, Roma sat. országokat. Sőt még Törökország tudós képviselőjét, s sajtáságos iróját Davoud Effendi Ogluit is. Meg kell azonban jegyezni, miként a congressus Bécsben a harmadik volt, s ebben három különböző rubrika tüzetett ki: nyilvános jótévőség, s a növelés s a fogság állapota, több alsóbb osztályokkal. E gyűlésezetek törekvése egyelőbb csak oda megyen ki, hogy a józan elveknek morális támaszokat kölcsönözzenek.

Azok az üzleti vállalatok, melyek e körülmények közt merültek fel, önpénzszükségletüket már is magán ution fedezték: ilyenek a Németországban létesült számos bányaművelési társulatok; ilyen a földművelési ipar elmozdítása, mint például a vegyati uton készített trágya, czément sat. készítése Bajorországban; ilyen Hannoverában a Hartz havason alapított nagyserű vasöntő-gyár, s még nagyobbserű szt. Pétervároton, hasonlólag magánosok által alapított gyár, melynek alapja 1,500,000 rubel. S mi akadályozná, hogy Erdélyben is hasonló társulatok előbb kicsiben ne létesüljenek?

A kereskedelem s üzlet fölsegélésére szükséges intézetekhez számítjuk mi a biztató s a pénzesarnok-intézeteket, melyek száma a jelenkorban nem kicsiny. Ilyen biztató, intézetek vannak Oldenburgban s M. Frankfurtban. Florenczban éppen a kormány biztatására létesült egy nemzeti pénzesarnok; Lembergben egy zálog-pénzesarnok készül. A mult év 25-én kelt muszka es. k. ukáz arról rendelkezik, hogy a muszka birodalomban mi módon s mily föltételek alatt alapittassanak minden hitelintézetek? A nagy Albion, irigységre méltó földi paradicsomát, nemesak eszes polg. alkotmányának, nemesak böles kormányának, nemesak a tudományok s művészet virágzásának, de főleg magánosok által alapított számtalan intézeteinek köszöni. Ohajtodó, hogy hazánkban e téren mielőbb megmozdulnia lehessen, az egyesek anyagi virágzásán alapulván a status virágzása.

Farkas Sándor.

Az egyházak érdekében

(Folytatás.)

Az 1780 évbeli 418 számú főkormányi fennérdekelte rendelet, tapasztalatom szerint, sok egyházi közönségekben a maga idejében nem léptetvén életbe, ennek a közhatalár-osztályok előtti vagy pedig azzal együtt fogantatására, s következézőleg sok helységekben, csak templomi vagy imaházi helylyel bíró egyházi-községek vagyonosíthatása, s általánosíthatása érdekében,

reformált mltsos főgyházi-tanácsunk, egy a más vallás-felekezet előjárói is tegyék meg a szükséges helyen a törvény-szabta, határozta s több tizedek gyakorlata által szentesített, ezen birtokbeli rész kiszakasztása és kiadatása iránt a szükséges lépéseket, még pedig annyival sürgetőbben, mivel köztudat szerént, a felállított urbéri törvényszékek első teendőjeül a közhatalár és közlegelők felosztása lenne kitűzve, a melynek bevégzése után a késedelemzőnek csak a bánat marad.

Az urbéri nyílt parancs 41. 43. 49 és 50 §§ következtében, érdekelte, s kiszakasztandó közhatalár, közlegelő és erdőbeli illetőségek tisztába-hozását pontos, s törvényes kiszakasztását, mint egyházi-közönségeink további fennállhatóságá egyik főalapkövet, méltóztassanak a fennérdekelte vallás-felekezeti legfőbb előjárói-tesztetek esmeretes, vallásukhoz buzgó, a régi s újabb törvényekben jártas, a haza régi, s mostani körülményeit ismerő, és minden olykor magokat haragosoknak mutató képektől meg nem rettenő, önállású férfiakra bizni esperesti kerületenként, a kik, ha másképpen nem lehetne, fizetés mellett is, mint az illető egyházi főtestületek megbízottjai, a bennök helyezett vallás-felekezeti és részint hazai bizalomnak s vallásos érdelem érdekének megfelelőleg, tegyék meg, mind azt, a mi a törvényes három évi korszakban elannyira csak megtehető, hogy többé visszatérés reá nem lehet. E megbízottaknak lévén köteleessége az is, hogy ha az A. pont alatt érdekelte canonica portio kiadatását felsőbb helyről kirendelhetlen nem sikerülne; minden helységben a saját, és más felek zetü hívőkkel békés, s Megváltónktól parancsolt szelid módon, eszközöljék ki, hogy azon szelid, botrány s ellenséges indulat nélküli vallásos türelemmel, s atyafiságos szeretettel vezéreltetve, melynek Európa sok miveltebb népei között e bérzes kis haza mindennemű lakói, egyedüli példáját adák, most is, e nevezetes perczben bizonyítsák be igazi százasodos példátlan keresztlényi önmegtagadó türelmüket, s tán lehető önkárukkal is, adják ki, egyik a másik papjaik, s oskola-mestereiknek, az életmök biztosítására szükséges birtokot, mely ugy is semmibe s kerül, s még is magoknak a mivel világ előtt elősmérest vinnak ki, gyermekeiknek, s a jövő nemzedéknek művelődési alapot vetnek, mely nemes tettükkel, mind a jövő nemzedéknek halás emléket, mind felséges kormányunknak, mely mindent áldoz népei szellemi művelődéséért, atyai elősmérestét megnyerendik.

C.) Volna még egy harmadik, s positiv törvényen nem alapuló, de a természetből parancsolt, hazától, s nemzetiségütl igényelt, ön-

Föltámadt hegedős.

— Tinódi venedallamai fölfedezésének örömeire. —

És fölkelnek hamvaikból
A megnumult ősi nóták;
Régi sírból régi holtak,
Ó halálból új mennyország,
Zúgó szélvész, mely bolyongva
Ott süvöltött a csatákban,
Lengeté a zászlók selymét,
Harsogott a kürt zajában.

Bús-kesergő hattyu-ének,
Egy nemzetnek orgonája,
És hallgatják tédre hullva,
S olyad lelkök szent imába.
Dal, a melynek hallatára
Szív megdobban, kard megesörren,
Egő lánggá válik a vér,
Forr a lélek harcoi tűzben.

Régi ősök — hegedősök
Föltámadtak, élnek újra,
S ömlik könyveiknek árja,
Zendül kobzaiuknak hurja.
Őz Tinódi lantján, ajkán
Fölzengnek a dicső dalok:
Hogy minden szív e hazában
Lelkesüljön fel általok.

Oh halljátok zöngeményt!
S álmodjátok vissza a hon
Édes búját, bús reményét. . .

Kél Tinódi ó sírjából —
S melyben egykor sírva jára:
Áhitattal hallgat a hon
Zöngé koba szent szavára;
Áhitattal hallja a dalt,
S visszasírja hegy, völgy, berek,
Eltanulják a pacsírták,
Énekelik az emberek.

Kárpátoktól Adriáig
Lesz a föld nagy orgonává:
És változik Magyarország
Ujra a dalok honává;
S hazájának szerelmére
Fölbuzdul a magyar vére,
S áldva gondol a feltámadt
Hegedősnek énekére.

Honért élni, honért halni,
Honért égni, honért dallni!
Órülökkel örvendezni,
Búsulokat vigasztalni!
„Emlékezzünk régiekről,
Ne feledjük őseinket!
Ősi nóták elzengőit:
Régi hegedősöinket!!

Thali Kálmán. *)

*) „Ne bántsd a magyart!” című derék versgyűjtemény fiatal írójá. Szerk.

SAPHIRA.

Irtá HALMÁGYI SÁNDOR.

VI.

Saphira.

(Folytatás. *)

Egy-egy csiny vagy meglepetés kedvéért néha férföltönyben, viharos éjen el-kilovagolt csupán egy hü agg lovás kiseretében; máskor meg, ha jó kedve kerekedett, serleget kapott kis kezébe, kocintott és fenéki üritett a házigazda egészségére; (s ebben fölötte megbotránkozni még nem lehet, miután tudja lévő dolog vala, hogy maga Izabella is iszogált jégbe hűtött borocskákat) merészen lovagolt és vivott, mint egy Amazon; sőt a durrogó kanózos puskákat, melyek mind inkább divatba kezdettek jöni, bátran elsitütte, s több eféle nem fejtérnéhez illő esekedteteket vitt véghez, a melyek tetszetek nem tetszetek másoknak: senkitől se kérdezte.

Azonban mindez régen volt, történetünk ideje előtt tiz, husz, harmincz évvel, midőn Emerentia még virágában volt, s a vigalom és testi-lelki örvendezés zaja csengett és kaczagott Gyulafejérvár csarnokaiban. Azóta sok minden történt és változott meg: A szöke se lyemfűrtök hóféhérek lettek, a mosolygó kék szemek elvesztették varázsló fényüket, el szép idomait a deli ingerlő alak, csak a vidám, csak az örökifju kedély maradt meg, s a „könnyelmű hölgyet” most tisztas, szeretetreméltó asszonyiságnak nevezték. Igen, asszonynak! mert szerelmi kalandjai cyclusát komolyan befejezte

Csáki Mihályal, a kancellárral, a kit legmélyebben, oly mélyen fogadott kegyeibe, mint azt soha egy udvarlójával se tevé.

Midőn 1567-ben János-Zsigmond a bevett unitaria vallásra hét tanácsosával együtt átlélt, ezeknek egyike volt Csáki Mihály, a ki ekkor annak rendi szerint törvényesítvén Nizovszky Emerentiávali viszonyát, egy már öt éves fiúnak adott nevet, a kinek születése ügyesen el volt titkolva eddig; — annak a sápadt, beteges arcszínü, de asszonyiasan szép iljoncznak, a kivel a marosparti sétalovaglásnál találkoztunk volt.

Azonban ki tudná megmondani, minő elrejtett indok műve volt: Nizovszky Emerentia csak rövid ideig élt együtt férjével. A mendedmonda egy regéte, hogy a szeszélyes asszony a titok édes varázásának megszüntével, unalmasnak találta a szentesített viszonyt mindennapi nyílt formájában; mások szerint, a menyecske tovább amazonkodni, lovagolni, vívni és kanózos puskákat süttögetni ohajtot volna: de komoly államügyekkel foglalkozó, nagyméltóságú férje ezt egyáltalában restelle és aztán ebből keletkezett volna a dérdur, mely őket egész formaszertint elválásig meghasonlásba hozta.

Akárhogy volt, amyi bizonyos, hogy Csáki Mihály néhány év mulva (1572), mint fejérvári kanonok halt meg, s Emerentia sohase nevezte magát özvegyének, nem is fűzött több viszonyt, sőt ölete delét már lelévén, eddigi pajzanságait és hőbortjait egy vidám, nyájias matrónához illő csendes magaviselettel váltá fel. Békét hagyott a durrogó kanózos puskáknak, s kard és serleg helyett rokkát és imakönyvet vett kezébe; példás anyai gondnal és szeretettel nevelé egyetlen fiát, s mig ildomos jellemiért most mindenki tisztelte, leirhatlan nyájasságáért, és mindig élénk, vidám kedélyeért valódi szeretettel viseltettek az ifju lelkü

*) Lásd a Kolozsv. Közlöny 35-dik számát.

fontartási ösztöntől helyben hagyott, s ennél fogva minden pozitív törvényének felüllevő, s azoktól tán, mint nemes, szent, a felségnek kormány, s a haza mivelődési érdekének megfelelő, nem is korlátozható javaslatom, indítványom, s nem hibázom, ha azt mondom, hogy a kényes helyzetű, s a körülményektől nélkülözhetetlenül sürgetett kívánatom, s ez az: „A protestans nemesség, s birtokos osztály, úgy azon közönségnek, testületnek és egyházak, melyek a hazai más vallás felekezeteitől külön válya, saját önállósággal bírnak, alakítsanak urbéri kárpótlásbeli adományozás, közhelelyekből visszaváltás melletti, birtok-átengedéssel, s felesleges jövedelmökből kiszakasztással, a főegyházi tanács és az illető püspökök felügyelete és számadás-terhe alatt, egy oly alapítványt, mely most, vagy egy tízed lefolyta után, képes legyen az igazi protestans szellemnek megfelelő, s Megváltónk erkölcsi és vallásos szabályait követő, s hirdetni tudó mivelő papokat, iskola-tanítókat, s nevelő-intézeteket illően, s cseljoknak megfelelőleg jutalmazni, apolni, s fentartani;” hogy felségnek királyunk, s édes hazánknak méltó polgárai névelődeshessünk, mind mi, mind utódaink, — különben mi büszke maradékok, még életünkben kénytelenek leszünk, az elődeink nagy tetteivel való dicsekvésről is lemondani, mert papjaink egy része nem élhet, vallásos, s tanító-intézetek nagy része fenn nem állhat.

P. Vajna Elek.

(Vége következik.)

BELFÖLDI LEVELEZÉS.

Kolozsvár. April. 26. — Az első vasutovattal megérkeztünk Debreczenből N.-Váradra. Vasuti vitelebr: Debreczenből Szoboszló első hely 50 kr. második 38 kr. harmadik 25 kr. Kabály e. h. 1 fr. 30 kr. m. h. 1 fr. 8 kr. h. h. 45 kr. Püsp.-Ladányi e. h. 2 fr. m. h. 1 fr. 30 kr. h. h. 1 fr. 50 kr. h. h. 2 fr. 50 kr. h. h. 2 fr. 8 kr. h. h. 1 fr. 25 kr. h. h. 3 fr. 30 kr. m. h. 2 fr. 38 kr. h. h. 1 fr. 45 kr. M.-Keresztes e. h. 4 fr. 10 kr. m. h. 5 fr. 8 kr. h. h. 2 fr. 5 kr. N. Váradra e. h. 5 fr. m. h. 3 fr. 45 kr. h. h. 2 fr. 30 kr. N.-Váradról Pestre: N. Váradról Püsp.-Ladányi e. h. 3 fr. h. h. 2 fr. 15 kr. h. h. 1 fr. 30 kr. P.-Ladánytól Pestig e. h. 8 fr. m. h. 6 fr. h. h. 4 fr. öszves e. h. 11 fr. m. h. 8 fr. 15 kr. h. h. 5 fr. 30 kr. Kolozsvárról Pestre 1 1/2 nap alatt, Biasini D. ur legújabb jelentése szerint, kényelmes új ruganyos kocsiok — Vitelbér N. Váradig 8 fr. A vasuton a II-ik helyen N.-Váradtól Pestig 8 fr. 15 kr. öszves 16 fr. 15 kr. A p.-ladányi N.-várad vasutvonal megnyitása minden pompa, s ünnepély nélkül ment végbe, azonban reám nézve mégis ünnep volt. — Az alföld népe — az ő ősi tyusából volt látható — minden stationál. — A társaságban pedig volt egy kedves honleány Debreczenből, Sz. insp. ur kisasszonya, édes atyjával, kik mindketten irodalmunknak buzgó pártolói. A mint így az irodalomról beszélgettem — a gőzgépjelző gépezet futtyogott — a vonat sebesebben rohant. — nem tudtuk, mi ez, míg a statióra nem érkeztünk. — egy pár nyul futott a vasut hosszán. — de nem soká futhattak — a gőzgépjelző gépezet. — Mikor érjük meg azt a boldog órát, midőn a Ki-

rályhágón innen, a Körösvölgyön, sa gőzgépjel — nyulat kergethetünk? — Girókuhi.

Dézs, april. 28. 1858. — A tavasz elkezdésével bekövetkezett száraz idő, szeles napok alatt nem egy égési eset fordult elő; tegnapelőtt a Dézstől egy negyed órai távolságra fekvő Al-Ör helységében vigyázatlan tüzelés következtében — egy süttő asszony tüzéből — mondják, — meggyuladt egy ház, s öt más kahal, s egy pár mellék-épülettel, egy óra alatt a lángok martaléka lett; szerencse, hogy a szél arra fuja a tüzet, hol már csak egy puszta állott, különben, a falu nagy része a lángok martaléka lett; minden esetre sokat tett a lángok harapodzásának megakadályozására a dézsi tűzoltó lakosok rögtön megjelenése, s oltásban feladózó készsége. Legelső volt, ki ott termett, dézsi cs. k. kerületi lakos, méltóságos Stadler K. ur, ki személyesen vezette az oltást, s a legnagyobb erélyességgel rendelkezett, nem különben adézi cs. k. csendőr-kapitány, a dézsi járási főnök és rendőrség.

A dézs — városi vízi-puskák jó szolgálatot tettek, melyek kiindításakor egy nagyszürű látványt látnak tanui, a lovak t. i. elragadták a vízi-puskát, mi közben a löcső helyéből kifordult, a puská elütötte magát, a roppant víz-oszlop a légbe kigyózott a piaczon körös-körül, míg a lovak feltartóztatta lönek, egy köffallal szembe rohanva; azonban újabb lovak fogatván be, csakugyan a vész helyére még elég korán eljutottak a különben sérülést nem szenvedett vízi-puskák. A dézsi híres tűz-oltó lakosok csaknem kezeikkel szedték szét a tüzes üszköket; egy Z. nevű dézsi polgárnak azon megrázó hír jutván értésére, hogy egy gyermek van bészorvulva az égő házba, az ablakon, melynek nyílását már a kirohanó láng nyaldosta, berohant a házba, mi közben háta megégett, de nagy sérülést nem szenvedett. A kár mennyire lehet, még nem tudhatni.

Szekely-Udvarhely, april. 29. 1858. — Városunkat e napokban háromszoros rémület fogá el, mindenfelől a nép iszonyu lármája tüzet vizszhangoztatta a már lenyugvó, csendes éjszakai szendergő lakosok felébe. Városunk közelében három faluban, névszerűlt Bögöz, Farczád, Malmfalva, mintegy 25 lakosnak pusztítá el a tűz mindenét, a gyulás szándékos volt, egy helyt a falusbíró, máshelyt a közigyűző gyujtatót megfájdalom, a többek közt egy elhmvadt testet is találtak, kinek ideje a menekésre nem vala; mily borzalom futá el lelketem ennek látán, épp oly öröm lepe meg a rég alvó emberiség s főleg a birtokosságnak fölbredésén: már a második nap tudtunk a helybeli tűzkármentesítési ügy-nökség fölkeresésére, megmenteni telkeiket, öszves vagyonukat a békövetkezhető dülő vesztélytől Siessünk uraim s kedves birtokos barátaim! az Istenre kérem, siessünk, vönözdjunk inkább, mint eddig, a tűz-víz-kármentesítési társulat fölkeresésére, mentük meg telkeinket, eledeleinket, szóval öszves vagyonunkat az iszonyu jövendő-től, áldozzuk fel anyagi boldogságunk előmozdításáért egy részét annak, mit haszontalanul a gőz, piperékre költöttük el, hagyjunk fel a bársony és allacz-czipővel mindaddig, míg meg nem teszszük azt, mit házi körünk jóléte igényel, így mentve a gondoktól, csendesen alszunk el, azon nyugtató reménnyel, hogy bármí vesztély talájon is, van társulat, melynek lelkes egyénéi örökösök fölöttünk, s kárpótolandják azt, mit életünk feláldozásával szereztünk.

Ujból egy esemény, e hó 24-én egy család lakását megváltoztatván, a házi nő első éjjelazon boldogító álmat látá, hogy a padlat alatt valami drága kincs van elrejtve, reggel férjének elbeszélvén álmat, rögtön kincskeresők lesznek, azon megnyugvással, hátha az Isten a szegényeknek pártfogásul ily uton akarta anyagi jobbátétet megalapítani; a padlat megálmótt deszkája fölnyílik, örömkimondhatatlan, mert! a megálmótt kincs egy ládában megtaláltatott, a láda azonnal felnyitattik, s fájdalom, benne egy félig elsenyvedt, rongyokba burkolt csecsemő találtatott, kit egy szívtelen nő az édes anyák példátlan fájdalomára vetett el; a cs. kir. kerületi törvényesök erőlyesen kezdte meg mai nap nyomozását.

Kassay F. Ignác.

KOLOZSVÁRI NAPLÓ.

** Tudjuk, minő szegény Erdély pénzintézetekben, pedig aligha van egy országnak is e tekintetben nagyobb szüksége, mint éppen Erdélynek. Lehellen azért örömmel nem üdvözlünk minden törekvést, a mely e szükség enyhítésére törekszik; lehellen örömmel nem jegyeznünk fel azon eseményt, hogy városunkban a terveh vett kisegítő pénztár-egylet f. hó 2-kán megalakult, s működését másnap meg is kezdé. A rendkívül számos részvénnyestől látogatott közgyűlés a városi esk. közönség teremében volt tartva, s csaknem egyhangu szavazattal választá elnökül ifj. Tauffer F. alelnökül Klatrobetz J. pénztárnokul Wagner Frigyes urat. Az alapítók mellé, a kik számra eddig 15-en vannak, fejenként 100 prft jótállási öszszeggel, ellenörökül Kállay Lajos, Magyar Mihály és Streicher M. urak lönek megválasztva. Az intézet e pillanatban 190 részvénnyest számlál mintegy 700-ra menő részvénnyel, a mi igen szép bizonyítványa polgáraink helyes felfogásának, s kezeség az intézet sikeres virágzására nézi. Mi lelkünköl ohajtjuk, hogy minél nagyobbra növekedjék, az elvitáztalan jele lesz a takarékoság emlékedésének, s egyszersmind képsége teszi az intézetet, a szorgalmat hovatovább nagyobb pénzkölcösökkel segítheti. Egyuttal méltányolunk kell mind a helybeli kereskedelmi és iparkamara gondosságát, mind az alapítók buzgóságát, a kiknek kizárólag köszönhetni, hogy városunk egy valóban emberbaráti intézettel gazdagabb lön! Adja az ég, hogy a jó példa más városunkban is utánzásra találjon; a mi pedig, a mintá meglevén, most már könnyű.

Van szerencsénk azon hiteles értesítést tehetni, miképp jeles készültségű aesthetikusunk, Gyulai Pál, az itteni ev. ref. főtanódban, magyar és latin nyelv tanáraul választottat, kivel szintén egy időben eddigi ideiglenes tanár Sárkány F. ur, szintén véglegesen meg lön választva.

A fennebbi tanárok megválasztásán kívül, még egyik lényeges tárgyat képezte a máj. 2. és 3-kán tartot consistoriumi gyűlésnek, az általános jegyző jelölési választás. A legtöbb szavazatot e fontos állomásra nyerte Nagy Péter lelkész és tanár ur 69 szavazattal. Fogarasi János kuküllő-kerületi esperes ur nyert 63, Nagy Ferencz tanár ur 40, Elekes Károly esperes ur 33 szavazatot.

tisztes hölgy iránt, ki a Báthori Kristóf komor udvaránál valódi vizasztaló anyala volt a fiataleságnak, melyet hol névnapi, hol születésnapi, hol más alkalmi ünnepély ürügye alatt félreös lakában társaságba öszgyűjtött.

Ime, ez volt a tisztos hölgy, Nizovszky Emerentia.

A terem, a melyben őt Saphirával együtt találjuk, (mint fentebb mondtuk), öttobinak lakosztályához tartozék, mely a fejedelmi laképülettel öszszomszédos vala. A falakat kék selyemszövet borítá, virágos török szőnyegek a talajzatot. A falakhoz majdnem egészen köröskörül puha kerevetek támaszkodtak, ki a török divat befolyására mutatott, csak közbenközben volt látható egy-egy üveges szekröny, vagy tölgyből mesterileg faragott asztalka, megrakva becses házi és piperecszközökkel. A várudivarra le — mert e lak emeleten vala, — két mély fülkájü, de keskeny ablak nyújtott kilátást. Ezeknek egyikében, nehéz selyemfüggönyök félhomályában nyugodtan mosolyogva ült Emerentia egy kised támlás-széken, s hol a csendes zajtalan várudivarra tekintgetett ki, hol pedig az átelleni falon függő nagy acéltükrökbe pillantgatott, melyben az ember tetőtől talpig láthatá magát, s mely a hevesen fel s alá sétáló szép háziasszony azon mozdulatait is elarúlá, miket ez sógorasszonya előtt a függöny szárnya által eltakarva lított.

Saphira egészen lesújtottnak látszék; arca rendkívül halvány és bús, mozdulata heves, hangja boszus, fáradt és reszketeg vala; dacz és félelem bús fénye égett sötét szemének éjében, s beszéde közben-közben zavart vala, mint azon érzelmek kavargó árja, mely kedélye fölött e perczben hánykódva hullámozott.

— Bánom, — mondá egészen elkeseredve, — ezerszer bánom, hogy elég esztelen valék csendes magányom nyugalmát még egyszer

fölcsereelni az udvari élet utálatos izgalmaival! Jobb lett volna nekem maradni felső-szilvási klastromban, hol mindörökre ment leheték ostroma ellen az emberi hitvány szenvedélyeknek, mik csak iszapot hagynak a kebelben. Undor, ah undor előttem ez élet, jó asszony-ném, s hidd, a mi jó és szép van benne, azt csak a képzelet öltözteti azzá, a boldog együgyű képzelet, mely tarka színekkel festi ki a sötét rideg valót. Nem, nem! ne szólj és ne mosolyogj! te mindig csak szép oldalról nézed a világot, nem úgy veded a földi lét mulandó javait, mint én. Örömet ha elvetted a hajhászott pillanatnak, csak szeszélyed szükségét töltöd be vele, nem lekedet, s ha elvesztéd azt, mit tovább is birni óhajtál, egy sohajjal, egy könnyel tán, mely szemedbe felszivárgott, eltöröld vesztéséged érzetét is, azzal egybe volt. Új perczet vártál, melyet könnyű lélekkel kizsákmányolj. Oh, voltam én is boldog, feletem is mosolygott az ég, nekem is hozott a percz örömet, s nem kérdézem: a jövő tetézni fogja-e vagy megrabolni azt, mit birni szerencsés valék. De jaj a rajongónak! Én az valék, rajongó, mindent hívó gyermekéssz, ki a fénybogárka után mohón nyujtam ki kezem, bizton hive, hogy igaz kincs az ott, s nem pusztá fény, mely elmulik, ha fogni s megtartani akarod. Hasztalan mosolyg már fölöttem az ég. Tudom, hogy holtozatát komor felhők szókták ellopni, s tiszta időben mennydörgést hall és ropogó villamokat lát emlékezetem. A pillanat hiába kínál örömelem. Nem veszem többé el, félvén, hogy elvesztém. Magány és ima kell nekem már csak, s nem küzelem a csábkokkal, mik alvó szenvedélyeinket bolgyatják fel, gonosz játékokt őrzi lelkünk üdvösségéül. Oh, Emerentia, miért hagyám el csendes magányom nyugalmát, a melyet visszaóhajtok!

(Folytatjuk.)

SZARVNEKÜLI SZARVASMARIA.

Tout est bien, sortant des mains de la nature, et tout dégenère entre les mains des hommes.

J. J. Rousseau.

Ugy van, az ember sohase elégszik meg a természet alkotványával; ő mindenben változást kíván tenni, ő mindent megcsont, még önmagát is, ha azt az emberiség kegyetlen zsarnoka, a divat, megkívánja. Mi az, mi a gyöngéden érző anyát arra kizíti, hogy zsenge magzatjának fülén, orrán kegyetlenül lyukat furjon? — hogy lábujjait öszvesvisszatordelve, oldalbordáit vaspántok közé préselve, megnyomorítsa? felelet: a divat!

No, de hagyjuk ezt! ezen divat, melyről szólni akarok, hála legyen az égnek, most egyszer nem vesztélyeztetni se lábainkat, se oldalbordáinkat, hanem vesztélyeztetni csupán szarvainkat. A francziák, — o azon francziák, — kik eddigél mindenkinék igyekeztek szarvaikat feltűzni, most azon mesterkéletnek, miképp foszszák meg ökreinket legszebb diszöktől, szarvaiktól.

Egész diadallal hirdetik a külföldi lapok, nevezetesen a „Vorwärts“ című lap egyik havi füzeté, miszerint egy „Dutrone“ nevű franczia barom-tenyésztőnek sikerült volna, keresztelés által szarv nélküli szarvasmarhát előállítani, és hozzá teszi azt, hogy annak dicső előnyeit mindenki átfogja látni, ki azon veszedelmeket ismeri, melyekkel a bika, tehén és ökor szarvai a velök bibelődőket fenyegetik. Ilyen az ember! ő letörpít a rózsát a tövisvel: még megérem, hogy találkozik még olyan is, ki valami mesterfogás által láb nélküli lovat fog előteremteni, nehogy gazdáját megrugja. Pe-

— A mult évben hazánk festőbb tájait megtutazott Nagy M. és Gyulai K. urak, Erdély legrajzott tájépei közül, egy párt már kiadtak, melyet a magyar honi lapok igen dicsérnek.

— Gajzágó László, sokoldalú fiatal orvosunk, egy villany-delejes készletet hozott, melyet ideg-gyengülteknél, csuszosknál s fogfájdalmak elszüntetésére sikerrel használhatni. Sikerrel hat ezen készlet használata a lehangolt kedély és álmatlanság ellenében is, s a test egész idegrendszerében különös kellemes érzést önt el. Városon, hol az ember testét és lelkét a sok helytűlő munka zsbibaszítja, ezen segédzszer használata, még egészeséges ember nézve is igen jótékony. Experto crede Ruperto. Orvoskörü tárgyakról szólva, megemlítettök veljük, hogy a mióta az idő kerül, Szombathelyi ur gőzfürdő-intézete nagy kelendőségnek örvend. Nők, férfiak sürin használják azt, főleg csuszos bántalmakban. A Nájger által kezelt szemgyógyá-intézet is mindinkább kezd figyelmet vonni magára, hol már nem egy szép sikerü gyógyításról beszéltek, melyek közül egyről lapunkban is tételt említés.

— Heller Alajos ur, az első magyar általános biztosító-társaság felügyelője, fővárosunkban mulat, az itteni főügynökség szervezését végezt; kitől egy értesítünk, hogy e társulat, mely már a jég, tűzkármentésre s a szállítványokra kiterjeszkedett, már jövő év elején elkezdend az életbiztosítást is. Ezen társulat közelebről azon fontos és érdekes határozatot tette, miképp oly helységeknél, melyeknek lakói épületeiket tömegesen, legalább 150—200 telket biztosítanak, a biztosítási díjnak egy harmad vagy negyed része elengedték évenként, a mi által a biztosítás a legjutányosabbá válik.

— A „Kronst. Ztg.“ april 21-kén írja: Vanak dolgok, a mikről nem szólhatni az ismétlés hibájába esés nélkül. Ezek közé tartozik a gr. Mikó Imre hazafias áldozatkészsége is. Nem létezik honunkban hasonló emberit tevékenységnek mezeje, a melyet e nagy hazafi nem mivelt, a melynek termékenyítéséhez dus adományval nem járult volna. Az erdélyi magyar Gazdasági-egyletet új életre költötte, s az ő hatalmas lehetete, mostanig még ez egyesület áldásdus működésének élető lelke. A kolozsvári ipar-és gazdasági társulat a mult év végén neki köszönté tételét. A honi folyóiratok majdnem mindenki száma mind újabb adományairól szól a nemes grófnak, minden felekezeti-és nemzetbeli egyházak s iskolák számára, — jótékonyága megható vonásiról. Mit köszön mecenasságának a tudomány, tudja Europa, s mennyire gazdagítja a honi történelmi nyomozásokat az általa kiadott „Történelmi Adatok“ által, tudja minden erdélyi és magyarországi történetíró. Erdélyi soha se volt oly férfiak székében, a kik népök és hazájok nagy kérdéseit őrök és érző lélekkel bírtak; de férlut, a ki gr. Mikó Imréhez hasonlólag, annyira össe lett volna olvadva honunk minden egyes korkedésével, tudtukra nem mutathatunk fel előtte. Ő római császár Titusként minden napot elvesztettnek látszik tartani, a melyen hona javáért, életmentéért nem volt tevékeny, nem hozott áldozatot. Felkeres minden alkalmat honsermeléknek teltei tanúsítására véget; örömkök, bűnök indokul neki arra szolgálai. Így jelelte meg a maga módja szerint honismertető egyletünk elnökének, b. Bedeusnak,

dig nem ez annak a rendje. Ha tövis miatt a rózsához nem férsz, és ez ovatossággal kiküldheted azt; de ne foszd meg a szegény rózsát az ő védő tövisektől, mert ez által magad kárára őt a neveletlen utcazi gyermekek martalékává teszed. Ha a késsel megsértheted magad, azért nincs ok visszatérni a chinai evőszerezh, hanem tanulj vele bánni, ember, ki a természet ura vagy, ki a feneketlen hig tengernek megparancsolod, hogy hátán hordozzon, — és a ki a villám csapásait oda vezeted, hová neked tetszik. Te, ki a vipérát oda szelidited, hogy kegyelmű esdekelve, lábaidhoz kuczorodjék, félsz egy tehén szarvától, és képes lennél magadat milliókra rugó kereskedelmi-cziklítő megfosztani, mintsem szellemi fensőbbeségeddel, azokat irányodba ártatlanná tenni? Hajh pedig, büszke franczia, te is elégszer láthattad, miképp vezettetik egy-egy eszorda barom egyetlen gyenge ember keze által! Hát az aestheticai izlés nem számol már a divatgyáros francziáival semmit? Képzéljünk magunknak a magyar honi pusztákon egy szarv nélküli suta gulyát! tudom már ezen gondolat is képes leendő állattenyésztőinket visszatartani szép szarvasmarháink e fertelmes megcsontításától, és nem fogják megfosztani ökreinket azon világhírű diszöktől, melyből egyszersmind a férfias vadászatot szerető magyarnak harsogó vadász-kürtje készül. Es hogy az ökor vagy bika szarvaitól nincs mit félni, azt Europa igen jól tudja, mivel hajdan őt Jupiter bika-alakban szarvain elrabolta, a nélkül, hogy legkisebb baj érte volna: — tehát pardon a szarvoknak. Kinek mit a sors rendelt, azt viselje kiki békés türellemmel. Az ament reá hölgyeinktől várom.

Borsai.

elhunyát is, a nevezet egyeletnek nyújtott 100 pft. ajándék, mint a boldogult iránti emlék által. Montecuculinak Turembe fölött mondott szava: „Ő diszére van az emberi természetnek“ a legnagyobb magasztalásnak látszik előtűnni, s mi nem ismerjük ennek érdemeiből tárgyat, mint gróf Mikó Imrét, s kívánjuk, hogy Isten házáknak e legjobb fiát, mint Petőfi éneki, „áldja meg mind a két kezével.“

* * * A váradi vasút megnyitása már is érezhető forgalmunkon. A Bisiáni gyorskocsija hetenként négyszer indul és érkezik, mindig annyira elfoglalva, hogy az utasoknak, a cs. k. máhkarosok naponkénti járásá mellett is, gyakran kell maradni. A nagy világhoz tetemesen közelebb jöttünk, a bécsi lapokat 36—40 óra alatt kapjuk, s közlebről látnunk egy levelet, a mely Londonból a negyedik napra érkezett meg; éppen annyi idő alatt, a mennyire eddig a Pestről érkezésnek szüksége volt. E közeledés és könnyűség hatása alkalmasint látható lesz a moldovai, bessarabiai áruforgalmon is, a melynek Kolozsváron át Nagyváradnak a legrövidebb iránya van.

— H.-Boszörmény városában roppant tűzvészről tudósítanak a lapok, mely egy malom szándékos meggyújtásából eredett, s mely akkora mérvet vett, hogy a város nagyobb része elégett, s egyszersmind nyolcz ember-élet esett áldozatul. Szerencsétlenségre, kevesen voltak biztosítva. A biztosítási összeg főként a cserepes épületekre oly csekélység, miképp bálunni lehet, hogyan van a hazában házbirtokok, ki magát nem biztosítja, mikor már két derék magyar biztosító-intézetünk is van.

— A Pester Lloyd szerint a telekkönyv-intézet Erdélybe behozatik, s az előmunkálatok pár hó múlva kezdetüket veendő. Ezen intézet igen szükséges a földhitei biztosítására.

* A m. oktatásiügyi miniszterium közlebről a pesti magyar nemzeti múzeumot igen érdekes kuldeménynyel gazdagította. E becses ajándék egy díszes kiállítású könyv, mely a középkori graphika photographozott másolatait tartalmazza. Cz me: „Monumenta graphica medii aevi.“

* Gróf Széchenyi István két fia, gróf Károlyi György és Zichy Edmund fiaival Zimonyon át keletrre utaztak.

* Egy liverpooli angol nekibúlván magát 50,000 font sterlinget (500,000 pft) tűzött ki bánatpénzül, ha öt hét év alatt be nem utazza gyalog Francia-, Porosz-, Orosz- és Tatárországot, kötelezven magát szintén gyalog utazni vissza Indián, Persián, déli Oroszország, Konstantinápoly, Görög-, Olasz- és Franciaországon keresztül. Ha valaki akad, a ki bejegy a másik 50,000 font sterlinget, hogy azt elveszítse vagy a másik összeget is elnyerje (t. i. ha e spleenes angol fogadását nem tudna teljesíteni), akkor az elindulás 1859 január 1-jén fog történni.

— (Adakozás.) A Szamosújvárt építendő reform. templom javára egy iven a következő adakozás kuldett be alulírozott: Mikó Mária grófhölgy 10 rft. Mikó Anna grófhölgy 10 rft. gr. Bethlen Józsefné 4 rft. dr. Pataki Dániel 2 rft. gr. Eszterházi Dénesné 5 rft. gr. Eszterházi Jánosné 4 rft. gr. Teleki Lajosné 5 rft. ifj. gróf Bethlen Gáborné 4 rft. gr. Eszterházi Kálmánné 6 rft. Kendefi Lajosné 4 rft. Zeyk József 20 rft. b. Kemény István 5 rft. b. Bánfi János 5 rft. gr. Rhédeiné 4 rft. gr. Kemény Miklósné 4 rft. Gyárfás Domokos 1 rft. b. Bánfi Dániel 4 rft. M. Louise 1 rft. b. Bánfi Ferenczné 2 rft. b. Kemény Miklósné 5 rft. b. Wesselényi Ferenczné 2 rft. gr. Bánfi Béláné 5 rft. gr. Kemény Sámuel 10 rft. özv. Zeyk Józsefné 2 rft. özv. gr. Bethlen Jánosné 2 rft. gr. Bethlen Polixena 2 rft. b. Wesselényi Istvánné 2 rft. Inczé Mihály 2 rft. Fülel Istvánné 2 rft. Pál Sándor 2 rft. összesen 136 rft. ezüstpénzben, mely kitűnő adakozásért a megalapítandó szentegyház nevében, előre is a keresztény adakozók-nak hála-köszönetet mondok, s az átadott összegeket illő helyre beszámolni kötelességemnek tartandom. Dózsa D.

Nemzeti színház. Máj. 1-én adatott a „Rang és szerelem“ vígj. Legouve után fordítva. A mű alapelve helyes volna a mennyiben az aristocrazia és polgáriság egyesülésének, a közállamra nézve szükségességét vitatja; de ennél kidolgozásban sültelenebb darabot alig láthatni. A mily triviál nyelven D'orbeval marquisné beszél, úgy az aristocrazia nők komornái se beszélnek társaságban. Rouille marquis oly félkegyelmű, miképp nemhogy egy művet, de egy levelet is, hogy megírni képes volna, alig hinnék el róla, s valóban ily ostoba aristocratákat kellett felállítani írónak, hogy köztük a meglehetősen simplex Bernard mérnök oly eszesnek tessenék, s oly becsületesnek egy férfit, ki egy ártatlan főrangu leányt azzal szed reá, hogy egyedülre a bárói címet magára veszi. Julia és Bernardasszony szerepe még legsikerültebb, az elsőt az is emelte, hogy Bulyovszkiné assz. játsza szép szabattossággal. Váradiné assz. is a még szinte legháládatos Bernardassz. szerepében — elemében volt. — Tele színház.

Május 2-kán: „Egy nő, ki az ablakon kungrik.“ Scribe eleven kis vigjátéka adatott tele színházban. Bulyovszkiné Rózi szerepében temérdek sokszor kihivatott. Végül Bulyovszki-

né Aranytól „Ágnes asszonyi“ szavalt. Ujból két rendbeli vers szóratt. A vendégnó szives fogadtatását egy kis vers-irodalom tolmácsolja. Felvonások közt a fiatalos nagy kamelia-koszorut nyujta át, melynek közepére szintén vers-ek voltak írva. Ha jól jegyeztük meg, öt rendbeli vers szóratt szét Bulyovszkinéhez, itt léte alatt.

És ezenel színházról tudósításunkat Havi leírkeztéig bezárva, egy rövid visszatérintésünk nem lesz felesleges. Lángh B. társasága általábanvé gyengécske volt, de vasszorgalmuk képessé tette őket, hogy igen ritkán ismételték valamely darabot, s e folytonos változatoság által, már csak a színe hozott művek is fenntarták az érdekeltiséget. De voltak a társaságnak jó tehetséges s reményű tagjai, kik közé Takácsot, Szigetit, Gyulait s még Szathmárit is, valamint Lánghné, Váradné, Szabó Krisztina assz. és Hirtling M. k. a-t saját szerepkörükben méltán színtöltötték. Az ezen sisonra Pestről megnyert vendégek közt Szigetiben feltűnő alakító képességet látnunk, ő „Fricz“, „Károly svéd király“, „Sas“ és „Don Caesar de Bazan“ szerepeiben s más éhez hasonlóban genialis; a komolyabb hőszerepek, minők Béli és Bánk-bán vagy Coriolan helyes felfogással adattak ugyan általa, de hangja e téren kevéssé emeli az imaginatit, s Coriolanban még a magyar színezék közül csak egy Egressit látnunk. Feleki nagy szeretettel fogadtattott, mit egy részről közönségünk személyes vonzódásának tulajdoníthatni. Ő azonban mint színész is megérdemelte a tapsot és koszorut; ő a vidám és elmés társalgási darabokban nagyra fejlett képesség, ez pedig igen szép szerepkör, mely még fontosabbá fog válni, ha nemzeti dráma-irodalmunk, mely eddig inkább a cothurnusz, vagy pörge kalapok körében mozog, átmenend ezen még kevéssé betöltött stadiumba. Bulyovszkiné asszony volt harmadik vendégünk, kinek játékaiban szintén feltűnő előtűnő az alakító képesség, a mi a színpadon legfőbb tulajdon, s melynek főként az öreg Lendvai volt mestere. B.-né három szerepkörben látnuk, u. m. a „Gauthier Margit“, „Fanchon (a tücsök)“ és „Stuárt Mária“-féle szerepekben. És őszintén mindenikben magasztalhattuk. Ő előadásai alatt mindig is lelkesülve volt, a nagy közönség szives fogadásá által, a méltányoltasá pedig leginkább lelkesít a művészet és irodalom terén.

Lángh B. társaságának itt maradtott része, M.-Vásárhelyi derék székyei városban folytatja előadásait. Szerencsét kívánunk vándorútjokra.

KÜLFÖLD.

Anglia. — A kincstár-kancellárja, Disraeli, april 26-án az alsóházban azt indítványozá, hogy az indiai resolutiók pénteken vétesenek tárgyalás alá. Az indítvány hosszas vita után elfogadtott. Palmerston s Goderich lordok addig fentartották magoknak ellenvetésüket. Gregory és Gladstone azon nézetben voltak, hogy az indiai törvénykezés reformjának kérdésével ezen évre egészen föl kell hagyni; azonban ezen nézet az előbbi, valamint a jelen kormány tagjainál se talált viszhangra.

— A Cagliari-ügyre nézve előtűnő van most az angol koronai jogtudósok itélete: A anglia igényei teljesen jogosoknak, Szárdiniái egyik részről jogosultaknak, a másik részről jogtalanoknak mondatnak; a kormánynak tehát választása van a két párt nézeti közt. Kinglake mindenesetre határozatra szoritandja a miniszteriumot, melynek, a nevezett parlament tag indítványa folytán, határozott állást kellend venni. Kinglake indítványa szerint a parlament sajnálkozását fejeznék ki a miatt, hogy Britannia az ügybeni magatartása még mindig kétséges, s egyszersmind abbéli reményét, hogy az angol kormány a piemontit gyámoltandja. Mi so's várja az indítványt, még nem tudni, hanem az egész jelenet ügyesen van színre hozva; az angol sajtó buzgón agitál Szardínia mellett; csak Franciaország késik még mindig amaz új olaszboni politikának érvényesítésével, a melyet Cavour kilátásba helyezett.

— Az utlevél-ügyre nézve lord Cowlynek egy iratgr. Malmesburyhoz az angol önézetre kellemes hatással lehet. Ez irat imigy szól: „Gr. Walewsky biztosítását bírom, hogyha a kikötői helyeken és a határon létező francia hatóságok ő felsége alattvalói az idegen menekültektől meg tudnák különböztetni, s ha lehetséges lenne, reájok nézve kivéltet tenni, ő felsége alattvalói minden utlevél s bejelen-

tés nélkül ki- és bejárhatnának Franciaországban. Az utlevél rendőrség szigorubb kezeléséhez való visszatérés (mert a jelen rendeletek éppen semmi újat se tartalmaznak,) szükségesé vált, mert az igen nagy engedékenységgé könnyűvé tette a rosszkaratuaknak Franciaországba bejutni; de a cs. kormány igen jól tudja, hogy a brit emberek részéről semmitől se tarthat, kiknek bármilyen szabadon nyilváníthat is otthon véleményüket, nem szokásuk külföldön rendeltenséget előidézni vagy idegen zavargásokban részt venni. Ő felsége alattvalói onnélfogva mindig kedves vendégek lesznek a cs. államokban, s minden könnyítés a legnagyobb örömmel meg fog nekik adni, mely az említett kizárólagosság elvének veszélye nélkül általánosítható. Ide zárom azon helyek jegyzékét, hol francia consulsági láttaozások lesznek nyelhelők.“

— Az alsóházban tett kérdésre kijelentette az altörny-general, hogy Bernard a főváltól fölmentetvén, ennélfogva ő megvizsgálta az ellene felhozott bizonyítékokat, melyekre az összeesküvés iránti vádat alapítani lehetne, s azon nézetre jött, hogy tanácsos lesz Bernardot tovább törvényesen nem oldozni. Aztán szem előtt tartandó azon fenytő törvényben álló tétel is: „Nemo debet bis vexari pro eadem causa.“ A vádott ellen fenforgó két bünyvad névleg ugyan különbözik egymástól, de érdemileg egyre megyen ki. Szint-nyugy áll ez a bizonyítékokkal is. Mint a dolgok most állanak, Bernard magát tökéletesen fölmentetnek tekintheti.

— A „Times“ keményen kikel Disraeli azon megkülönböztetése ellen, hogy Angliának joga van a letartóztatott két gépész számára kárpótlást követelni, de nem kötelessége a hajó elfogása tárgyában interveniálni. A két dolog, ugymond, egy és ugyanazon alapon nyugszik; ha Anglia egyik pontban követelőleg lép fel, a másikban is ezt kell tennie. „A miniszterium — így szól a többek közt — nem oly erősen ül a nyeregben, hogy szabadságot vehessen magának, a nemzeti elkeseredés érzelmét felkölteni azáltal, hogy Piemontot cserben hagyja csupán azért, mert Nápoly a letartóztatott két angol gépész szabadon bocsátotta.“

Franciaország. — A „Pays“ szőre mentiben simogatja John Bullt, ezt a szabadságot gyakran a szabadosság szerető pajtást. A francziának jól esik kivált Pelissier tbnagy teljes kitüntetéssel való fogadtatása, s hogy Bernard fölmentése a tiltakozás egy figyelemre méltó nemére adott alkalmat, miután a magas társalom, a bank, a nagykereskedelem osztályához tartozó összes személyek tüstént a fölmentés után magokat a hercegnél beiratták. Az angol nemzet értelmes és előkelőbb része, mond a „Pays“ a császár és Franciaország iránt a legmélyebb tiszteletet táplálja, csak az alsóbb osztályok ellenségesek, mert előítéletnek hódolnak; de ez ellenségeskedés se lenne tartós, ha a menekült pártja azt nem szítaná. Ez rendezti a rendeltenséget: a népsöpredékre támaszkodik, a közvéleményt felizgalja, sat. De csalódnak e párt vezérei, mert az angol nemzet ép része megveti tanait a szövétséget, mely Anglia jólétének és Europa nyugalmának alapja, fenn kívánja tartani.

— A párisi idegen diplomaták hangulatában mostanság nagy változás vehető észre. A „D. Allg.“ Ztg.“ levelezője szerint ezek a politikai légsúlymérők elvesztették a kormány szilárdágába s a legmagasabb személyek erős jellemébe vetett bizalmukat. Több fontos alkalommal, mintha eleinte nagyon is neki rugtatást, s egyszerre viszont afele göröcsös hátrálást vettek volna észre. Vannak, a kik szemlélődnek s dühöznek. E körimelei jelek Párisban annál nagyobb jelentőségűek bírnak, miután alkalmasint egyik európai kormány se fektet annyi súlyt a külföldön előidézendő benyomásra, mint a francia. E kormány mindez ideig a belül mutatkozó kedvetlen hangulatoknak is diadalmasan szegelte ellenébe erejének teljes viszhangját, a mint azt a

külföld visszaadta. Mi — így végzi a párisi levelező — jan. 14-ke óta oly phasisba jutottunk, melyből a dolgok rendes folyása közben bajosan lehet kigázolni. Ugyanazért egy avatott ember se fog csodálkozni valamely váratlan csattanós fordulaton.“

— A francia kormány jelenleg győzött egyikében legalább azon kerületeknek, melyek a múlt nyáron ellenzéki szellemben választottak volt. Azonban ezen győzelme is voltaképpen új vereségnek vehető, minthogy azt csupán az ellenzék választásbeli igen is nagy részvétlenségének lehet tulajdonítani. Hogy sokan az ellenzékbeli részint az utóbbi elrenzentesek következtében, részint elvszerenti pessimismusból nem jelentek meg a választásra, igen is magyarázható. Ellenben a kormányi párt részéről minden mozgásba volt hozva, hogy ezuttal is összehajthassa mindazon szavazatokat, a mikre csak számolhatott, s ha mégis 11,000 szavazója maradt el, azt kell gondolni, hogy azóta ezek is két-sebteestek az uralkodó rendszer fölött, vagy legalább lanyhább hívei annak, hogysem azért csak a legparányibb fáradságnak is készek lennének magokat kitenni? —

— A „Moniteur“ nem rég tagadta a tengeri készületeket, azonban a „Nation. Ztg.“ párisi levelezője szerint „oly emberek, kik a tengerpartról jönnek, megerősítik, hogy a tengerészeti hatóság a kereskedő-hajóktól annyi matrót vesz el, a mennyit csak lehet, főleg olyanokat, kik még államhadjóknak nem szolgáltak. Ezáltal ketős czél van elérve; először, hogy a gyakorlatlan matrózokat a hadiszolgálatra begyakorolják; másodsor, hogy a külföldet idő előtt nem nyugtalanítják.“

— Az államtanács elfogadta a törvényhozó-gyűlés azon bizottmányának javaslatát mely a nemesi címekkel visszaélés iránti törvényjavaslat megbirálásával van megbizva. A bizottmány, mint tudva van, azt kívánja, hogy a hamis címek használatát egy kategóriába tétessék a hamis név használatával, s az eredeti javaslatban szándékba vett fogság-büntetés elhagyassék.

— A conference egybeléphetésének mulhatlan fölletése az, hogy az előleges egyetértés legyen meg, a mi pedig még mind ez ideig nem jött lételre; a dolgok magoktól nem tudnak rendeződni, a mint most iszonyodva látják a nagy diplomaták, a kik magok se tudták azokat kellő sorba vezetni, s minden úgy van, a mint volt, a régi szép egyet nem értés még virít, sőt még a hatalmak csoportulása se változott, ámbár Londonban azóta változott az apátuság. Ausztria, Török és Angolország még ma is az egyik, — Francia, Orosz, Poroszország és Szardínia a másik oldalon áll. Honnan jöne így az egyetértés? És ennek tavaszi napfénye nélkül miképp virulhatna ki az alduai tulipánvirág?

— A francia kormány a szilona-érmeket egymásra szőrija az olaszok között, boldognak boldogtalannak. Mint Pisaból írják, alig lehet meg valamely száma a „Monitore Toscana“-nak, az érem-diszitettek egész serege nélkül, a kiknek számát már is százakra teszik. Ki hitte volna, hogy a napoleoni kornak még anynyi vitéze legyen életben.

— Bizonyos titkos szerződésről sutognak, mely Francia- és Oroszország közt kötöttet volna, és a melyben az utóbbi köteleznék magát, hogy Franciaországnak Felső-Olaszországban minden előfordulható esetek közt szabad kezét enged; viszont Franciaország meg azt igérné, hogy az aldu partján lehető bönyodalmakba nem elegendik, hanem Oroszországot háborítatlanul engedi működni.

Az orosz érdekeket képviselő „Nord“-nak sehogysé teszik a „Moniteur“ meintegetőzése, miszerint Franciaország tengeri készülődése nem való. Ez ugymond, csak elbiztatóbb teszi Angliát, s a jó „Nord“ ez alkalommal következő figyelemre méltó megjegyzést veszel ki száján, „Nyugtassa meg magát Anglia, Franciaország nem szokott senkit véletlenül megrohanni; ha meg akarja magát bosszulni, lovagias fegyverekkel harcol. A ve-

szély, mely Angliát fenyegeti: az elszigeteltség, bizonyos tartós szövetségnek következtében, melyek a szárazföldön helyre fogtak állani; úgy szintén azon tanoknak előbb vagy később saját földén való kitörése, melyekkel ő most a világot fenyegeti.

China. — Jeh, a cantoni volt alkirály, február végén Kalkuttába vitélt. Ő excellentiája, mint veszélyes ember, ki már is megakart az „Inflexible”-ről szökní, ide fog bekebelezetni. Utközben érdekes párbeszedet tartott Jeh ur egyik angol biztosal, mely némileg vállalatnak is megjárja. E szerint Jeh ur egy falusi kosárártó fia; 14 testvére volt s tehát nem igen bővelkedett a pénzfélékben, de ha pénzhez jutott, azonnal könyvet vett, irt és olvasott. Egyszer a fő iskola-igazgatót, ki 5 évben tesz egy körutat „Ta-Hio” tudományos szent könyv commentálásával lepte meg, midőn 3 napi vizsgálat alá vétetvén, a tudósok 3-dik osztályába emeltetvél fel. Ezután pár évvel a kormányzó-mandarin öt magához vévén, csakhamar 1-ső rendű írástudó lett, — felebb-felebb emelkedett s így 1847 évben a cantoni kormányzó segédévé lett. „Itt kezdődik tehát ön jelentékeny pályája; ön szerencsétlen viszonya s ama vad kegyetlenség, melyet ön az idegeneken véghezvitt; jegyzé meg az angol biztos. Hallja csak! folytató Jeh, — nézze csak, az ország akkor viszonyu háborodásban volt; a felkelők gyujtogattak és raboltak ország-szerite, ezt le kellett csillapítani; ezt sikerült is az alkirálynak lecsillapítani, mert egy felkelőt se hagyott életben; én pedig később helyére lépven, példáját követtem. — Ön akkor a foglyokat eleveven apróztatta fel s deszka közt szokta ketté fűrészelteni. — Hallja csak, — volt akkor egy felkelő fő-

nök, ki tőlünk minden foglyot deszka közt fűrészeltetett ketté. Én mondtam neki, hogy én is majd így bánok ö vele; meg is lettem; midőn családját elfogtam, mind így fűrészeltettem ketté; de ő am nekünk 6000 emberünket fűrészeltetett ketté. — „S mit gondol ön, hány embert öleteli meg? — „Én csak hatvan ezret, de a fölkelők am több mint 300 ezret végeztek ki. — „Ön am azokat is kivégeztette, a kik nem tartoztak a fölkelőkhez. — „Nézze csak, — Canton tartománya am tele van gazemberekkel, — ide menekül mind az egész országból. Ezt látva, biz én ugyancsak irtogattam őket, de ezek am mind tolvajok és gyilkosok voltak, s majd mindenik megis vallotta büntényeit. — „Az ön országa nagyon szomorú helyzetben van. — „En nem vagyok oka. — „Egész népe gyűlöli önt. — „Arról én mitse tudtam: a város csendes volt, az üzlet eleven, — jól ment minden, s a halhatlan császár jutalmamul a legfőbb czimet engedte meg, azt, hogy „nansio” és megengedte, hogy magamul „vingin-chin”-nek, tündöklő jaspisnak neveztessem. — „Mondják, hogy ön sok kincset halmozott össze. — „Ugyan, menjen már no, — hisz az nem igaz. Én csak czimekben vagyok gazdag, de pénzem nincs. Jövedelem nagy részét szegény rokonaimnak küldtem, ott imaházat és szegények házáat építettem. Ellenségeim nekem csak a nagyok, kik állásomat irigylik. — Ily párbeszedet vitt Jeh ur a biztossal és pedig nem minden büszke önérték nélkül. Jeh ur érzi, hogy ő igen fursangos ember, nagyon kényes czimeire, legfőbb törekvése a legmagasb czimek elérése; jelleme szilárd; az általa elkövetelt kegyetlenségeket ő mind rendin látja, — meri hiszen ez az igazgatási forma ott; kedélye igen nyugodt —

Lord Elgintől, ki őt meglátogató, csak annyit kért ki, hogy Kalkuttába még egy pár inast és tudóst is vihessen magával.

UJ POSTA.

A párisi félhivatalos lapok békés hangjaival kevésbé hangzanak össze bizonyos tudósítások, melyek egyszerre mind Párisból mind Brüsseltől jöttek, és a melyek szerint Gros báróhoz Chinába oly tartalmu sürgöny küldetett, hogy csak siessen, s végezzen valamit, miután lehetséges, hogy a francia hadihajókra itthon lesz szükség.

Párisban april. 28-án nagyon el volt terjedve azon hír, hogy a császár 27-kén titkostanácsi ülést tartván, azon kérdést forgott szőnyegen, vajjon nem volna-e czél szerű a jan. 14-ke óta követett politikával felhagyni, és szelidebb rendszabályok ösvényére térni. E hír nem igen látszik támogatni azon rendszabály, mely szerint oly szelid, mérsékelt szellemű lap is mint a brüsseli „Independance” a francia határt egy hónapig át nem lépheti. Hallgas nyelvem, nem fáj fejem.

Walewzski egy sürgönyt intézett Pelissier tábornyhoz, melyben kijelenti, hogy a francia kormány Bernard felmentésében legkisebbé se ütközött meg, miután az esküdtsekké oly intézkövény, mely a királynőtől és kormánytól független.

Lord Derby újból biztosította a francia kormányt, hogy kabinetje mindent el fog követni a menekültek feletti hathatós felvigyázást illetőleg; semmi complotot nem csinálnak ezután, mit Derby Párisba idejekarán meg ne jelenthessen; az se eldöntött kérdés még: nem fogja-e

Anglia fennálló törvényhozását a büntető törvény körében megváltoztatni. (?)

Az angol felsőház april 27-diki ülésében az eskübillnek a zsidók érdekében beiktatott záradékát 119 szavazattal 80 elleni smét elvetette. Az alsóházban ugyan ekkor több érdekes indítvány forgott szőnyegen. Dirsraeli szoba hozta India kormányzása érdekében teendő indítványait, különösen a tizenegy tanácsosnak a korona által leendő kinevezését. E tanácsotokat nem lehet tenni, ha csak a parlament letévésöket nem kívánja. A kinevezési jog egyedül a minisztereknek tartalmék fenn, az első helyek csödvizsgálatól függenének. Palmerston is készül a maga indiai billjével előállani, számolván arra hihetőleg, hogy a Russellhez csatlakozott toryk indítványai a tárgyalás alkalmával megbuknak. Ugy hiszik, hogy a Derby kabinet e vereséget nem igen fogja túlélni.

Mostári tudósítások szerint april 21-én Zargoiznál a basi bosukok a fölkelőkkel, s azokkal egyesült montenegróikkal összeütköztek.

Stambulból érkezett tudósítások szerint Mehmed-bey Circassia-ból oda érkezett; elítéltetésé válsult.

Turinból a Deforesta-törvénynek elfogadását 110 szóval 42 ellen jelentik. Azt röbesgetik, — mint Turinból april 29-ről írják, — hogy az alessandriai nemzetörséget közelebb szét fognak osztlatni.

Bécsi börze. — Aprilis 27-kén. Erdélyi urberri papir 78 1/2. Magyar urberri papir 79 1/2. Nemzeti kölcsön 84 1/16. Arany 8 darabja 4 frt 5 1/10 kr. Ezüst 5 3/8.

Felelős a szerkesztésért BERDE ÁRON.

Urbérkárptóllási tőke-utalványozás.

A zilah-megyei cs. k. törv. szék utján febr. 20-ról 1858. b. Bánffy Zsigmondnak alsó-báni, ballaházi, bolyáni, csercesei, delrehami, elgyísi f. koznáci, felső-széki, füzési, halmosdi, hosszuszói, karaszeltki, m. valkói, maroni, papeteki, sz. rágoi, tóthfalusi, újvágoi, csészéri b. után 38192 ft 13 3/4 kr. urb. tőke és járuléka utalványozatik. A követelések beadandók jun. 4-ig. Tárgyalási nap aug. 6-ka d. e. 9 órakor.

A károly-fejérvári cs. k. megyei törv. szék utján mart. 6-ról 1858 N. yiró Borbára Várasárhelyi Péternek és Nyírő Ferencnek oláh-péteriaki birt. után 259 ft 24 3/4 kr. — gr. Lázár Mórincznek alsó- és felső yradjai birt. után 4666 ft 24 kr. — Pávai Vajna Józsefnek magyar-sülyi és herepei birt. után 587 ft 11 1/4 kr. — b. Schilling Johann gr. Bánffy Dénes-

nek szács-ésnádi, kis-csergei b. u. 44700 ft 40 3/4 kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványozatik. A követelések beadandók junius. 10-ig. Tárgyalási nap idei aug. 13-dik d. e. 9 órakor

A zilahi cs. k. megyei törv. szék utján jan. 30-ról 1858 M. rinka Zsófia Talpos Likánéknak nagy-dersái b. u. 536 ft 46 3/4 kr. — Tarpás Sándor és neje szül. Tunyogi Annának mocsolyai, sámsoni, okóritói, szécsi, dabjoni, oláh-nádosi, érszodorói, debreni b. u. 6472 ft 6 3/4 kr. — id. b. Kemény Domokosnak gurzófalvi b. u. 4566 ft 55 3/4 kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványozatik. A követelések beadandók folyó évi junius 4-dikig. Tárgyalási nap aug. 6-dika, d. e. 9 órakor.

A zilahi cs. k. megyei törv. szék utján jan. 23 és 30-ról 1858. gr. Bethlen Máriá uf. gr. Bethlen Pálnéknak sz. csehi, o. nádasi, debreni, f. szilvágyi, f. varcsei birt. után 20311 ft 26 3/4

kr. — id. b. Kemény Domokosnak sz. réceai, badacsonyi b. után 5106 ft 7 3/4 kr. — b. Josinczi Agnes öz. M. thé Farkasnéknak bősázi, ardió, széplaki, henekfalvi, alsó-beregsoi, náprádi b. u. 11400 ft 29 3/4 kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványozatik. A követelések beadandók jun. 4-ig. Tárgyalási nap aug. 6 ka d. e. 9 órakor.

A kolozsvári cs. k. megyei törvényszék utján febr. 13-ról 1858. Vajda Lajos, Anna és Rózának mező szopori b. u. 2606 ft 33 3/4 kr. — gr. Bethlen Hermína gr. Pejachevich Márknének nyercei birt. után 1167 ft 55 3/4 kr. — Hatfaludi Ferencnek aranykúti birt. után 2014 ft 4 1/4 kr. — Pálffy Józsefnek borsai b. u. 265 ft 37 3/4 kr. — Rettegi Lászlónak nagy-palatkai b. u. 6167 ft 48 kr. — Puhli Ignácné szül. Margitai Károlynának hágymási b. u. 378 ft 53 kr. — Belényesi Sámuelnek ligeti (dumbravai)

b. u. 433 ft 20 kr. — Máriási Annának kalocsai, völcsei b. u. 1798 ft 4 1/4 kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványozatik. A követelések beadandók junius 10-ig. Tárgyalási nap aug. 11-dike d. e. 9 órakor.

A maros-vásárhelyi cs. k. megyei törvényszék utján febr. 27-ről Gáspár Jánosnak oláh-kocséri b. u. 373 ft 36 3/4 kr. — özvegy gror Bethlen Ferencné szül. Gianella Teréz s leánya gr. Bethlen Hypolitának küküllővári, alsó-bajomi, tatárlaki, fajszi, boldogfalvi, oláh-karácsonfalvi birt. után 140,812 ft 46 1/4 kr. — Gergely Juliánna özvegy Donáth Györgynek buzás-besenői birt. után 576 ft 37 3/4 kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványozatik. A követelések beadandók 1858 jun. 10-ig. Tárgyalási nap aug. 10-ke d. e. 9 órakor.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(427) (1-1) A Közöny 30-ik sz. kihirdetett székely-udvarhelyi 142 szám alatti szeszygár és épületek árverése elhalasztatik május 22-ik napjára. A peteki birtok árverése 18-án megtartatik

(428) (1-1) Alulirt tisztelettel tudatom, ugy a helybeli, mint a vidéki t. cz. közönséggel, miként lakásomat közelebbi Szat.-Györgynapkor; a nagy-piaczi örtanya mellől átellenbe — a városház sorára — Ákontz István ur házához (5. sz.) az emeletbe tettem át. Midőn ez alkalommal azon bizalomért, melylyel a t. cz. közönség üzletem körében évek óta megítélték, öszinte köszönetet nyilvánítok, egyszersmind szabadság közt veszekszintén tisztelettel figyelmeztetni mind azokat, kik választékos női perczikket használnak, miként rakataramat az évszázhoz képest mindannyiszor a legújabb készítményekkel szoktam ellátni. Összeköltéseim pedig, segítve a vasuti közlekedés által, minden nagyobb szerű megrendeléseket, bármely időben pontosan — s remélem kielégítőleg — eszközölhetem könnyűvé teszik. — Kolozsvárt, május, 1858. Hirschfeld Éli.

(429) (1-2) Természeti csoda. Egy fiatal olasz tünemény - leány rövid ideig látható.

Alulirt ajánlja magát a magasrendű nemességnek, cs. k. katonaságának, úgy szintén a t. cz. közönségnek, ezen szép ritkaságyphoemen mutatásával, mely a párisi orvosi-egylettől, mint e nemben a leggyeugdebbnek elismertetett. Ezen leány, gyapjuval fején, született, hasonló

a barbariai és perzsiak kosokéhoz, az ugynevezett merinó-juhokhoz.

Gyapja a legszebb és legfényesebb szöke-ragyogó és 52 centimetre hosszú. Növe mint a fak, alakítván bokrokat és ágakat, melyek később elfonyadnak és szárazakká lesznek, és mint lomb a fáról lehullnak, ezután pedig ismét a legszebb bujaságban megnövekednek.

Mindenkinek, főleg természetvizsgálóknak a legnagyobb meglepetésére szolgál. Daczára mindezeknek ezen meglepő tünemény minden természeti szépségekkel felruházva, mint-hogy karcos és arányos, fehér testbőrű és nemes ábrázatu, mi minden fővárosokban a legnagyobb csodálkozást gerjesztette.

Azon n. t. uraságok, kik ezen tüneményt jelenléttükkel megítélni sziveskednek, a fent leirt gyapju valóságát magokat bizonyosokká tehetik, annak szagát és ruganyosságát megkísérvén.

Belépi díj: 1-ső hely 20 kr., 2-dik hely 10 kr. p. — A gyermekek csak felét fizetik. Látható Monostor-utcában. Zestner ház, 174 szám alatt, reggel 9 től 12-ig, délután 3-tól 8 óráig.

J. E. DINANT.

(426) (2-3) Birka-eladás. Borsán, Kolozsvár közelében ezer darabramenő linom birka eladó. Bővebben értekezhetni Kolozsvárt Demeter Károlynál, alsó-szénutca 347 szám alatt.

(424) (2-3) Butorraktár-kinyitás. Alulirtaknak van szerencsájük jelenteni a nagyérdemű t. cz. közönségnek, miszerint egy egészen újból felszerelt butor-raktárt alakítván, megnyitása idejét idei május hó 8-ára tűzték ki.

Vállalkoznak alulirtak bármilyen névvel nevezhető asztalos-butorké kiállítására, — megrendelések szerint történetű ellékészítésére oly móddal, hogy a megrendelt butorok kiállításához szükséges kárpitos munkát is elvállalják a legutányosabb ár mellett. Ezen kívül felvállalnak akár m. nemű olyan asztalos-munkákat is, melyek egy épület kielétes felszereléséhez tartoznak, legyen a munkát vidéken vagy itt helyt véghezviedve. Mindenekfelett pontos felelősségmelletti szolgáltatásokat ajánlják.

Butorraktár-helyiségük vagyonbelmagyarutca 437 szám alatt. Kolozsvárt april 30-án, 1858. Aranyos Mihály, Lászlófi Ferenc, Tordai József, Kolozsvár városi asztalos-mesterek.

(425) (2-3) Jóság-eladás. Gróf Péjácsevics Márknő született gr. Bethlen Hermína ö nagysága borsai, sz. csehi, n. paczali, springi, szász-zalankai, mező-szilvási és szil. annai jóságai az azokhoz tartozó részekkel együtt, szabad közből eladó. Értekezni lehet Kolozsvárt Demeter Károlynál, alsó-szénutca 347 szám alatt.

(422) (2-3) Bolt eladás. A szászvárosi kerületben Szászvárost a piac szögletén Bregyár Miklós cege alatti jó hibern levő singes, és minden nemű diszelmekkel ellátott, körülbelül husz — huszöt ezer p. forintot érő kereskedés kedvező feltételek mellett eladó. Bővebben értekezhetni a tulajdonos Bregyár Miklóssal Szászvárost saját házában; azonban addig is könnyebb tájékozhatás tekintetéből a föbb pontok ezennel közöltenek: a) Inventaltatván a bolt, a kitünendő árnak lefizetését 4, legfőlebb 5 év alatt kívánja a tulajdonos. b) Biztosítás végett a bolli árt legalább kétszer

főlerő értékű fekvő jóság kimutatását és leköltését kívánja a tulajdonos, vagy pedig egy elegendő birtokos jóállását; önként értetődven: hogyha az egész ár egyszerre letéteik, akkor nem szükség a biztosíték, ha pedig csak fele, ugy csak a másfelére, szóval a fizetetlen összegre kell a hypotheca.

c) A kelmék bécsi árának 5—6 percent rabattja elengedtetik, a mint t. i. a fizetés nagyobb vagy kisebb részletben történet. Szászváros april. 19, 1858. Bregyár Miklós, n. kereskedő.

(418) (4-5) Az ugynevezett Borjumál felső és alsó részében, két jó karban levő SZÖLLŐSKERT jutányos áron szabad kézből eladó.

Bővebben értekezhetni Stein J. könyvkereskedésében.

(417) (3-3) Haszonbérbe adandó malom.

Székely-Keresztur városában egy hat kövű jó karban levő malom a N.-Küküllő folyón haszonbérbe adandó, a feltételek felől értekezhetni jóságigazgató tek. Vizi László urral ottan helyben, a néhai b. Kemény Pál ur féle udvarban, vagy Kolozsvárt a tulajdonossal, a külső-monostorutca 52 ik számú háznál szálláson, az első emeleten.

(421) (2-3) Stein János-nál Kolozsvárt és Wittich József-nél M.-Vásárhelyt kaphatók: VAJDA DÁNIEL ily című munkája: „Borászati közlemények a magyar pincezadászat mezejéről,” egy könyvomatú táblával. Ára fuze 1 ft 45 kr ezüstben. VAJDA DÁNIEL mustérleke méredénnyel együül, jól becsomagolva fatokba. Ára 2 ft p.